Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
21 АПРЕЛЬ 1971 й.
ЧОРШАНБА
№ 93 (1468).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари! Бутун куч-ғайратингизни КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга оширишга, тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришга сарфлангиз!

Коммунистик қурилишнинг янги муваффақиятлари сари, олға!

(КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил 1 Май Чақириқларидан).

Қурилиш материаллари тажриба заводининг агитаторлари съезд материаллари ва тўққизинчи беш йиллик Директиваларини коллектив ўртасида кенг ишлаб чиқмоқдалар.

СУРАТДА: агитатор Ортиқ Қорабоев бир группа касбдошларини съезд материаллари билан таништирмоқда.

• Шу куннинг интервьюси

ЭЛЕКТР ТРАНСПОРТИНИНГ ИСТИҚБОЛЛАРИ

«ШАҲАР ЭЛЕКТР ТРАНСПОРТИДА ПАССАЖИРЛАРНИ ТАШИШ РИВОЖЛАНТИРИЛСИН...»

(КПСС XXIV съезди Директиваларидан).

Бугун

Фарҳод кўчасидан Чилонзор массивининг 20-кварталигача қадар 6 ва 11-троллейбус маршрутларининг узлуксиз қатнаши бошланди. Икки ярим километр узунликдаги янги трасса фойдаланишга топширилди.

Бу маршрут Чилонзор массивининг 18, 19 ва 20-кварталларида истиқомат қилувчи пассажирларга шаҳар марказига бошқа машиналарга тушмасдан бориш имконини яратди. Эндиликда улар шаҳар маркази — Революция хиёбонига, Қатортол орқали Калинин майдонига ва орқага қайтишлари мумкин.

Трамвай-троллейбус бошқармасининг бошлиғи Н. Подгорнов шу воқеани қуйидагича шарҳлайди.

— Чилонзорда янги троллейбус участкасининг фойдаланишга топширилиши ҳамшаҳарларимизга қулайлик яратади. 6 ва 11-маршрутларнинг узайтирилиши муносабати билан ана шу трассада тўрт-беш минут оралигида 40 та троллейбус қатнайди.

Шундай қилиб, пойтахт электр транспортини ривожлантириш бўйича беш йилликнинг биринчи йилига мўлжалланган тадбирлардан бири амалга оширилди.

Шу йили етти километрдан ортиқ узунликдаги яна бир трамвай йўли фойдаланишга топширилади. У Ҳамза темирйўл станциясини 1, 2, 3-Қўйлиқ турар-жой массиви билан боғлайди.

Шу йилнинг биринчи ярмида йўлдош шаҳар Сергелига ҳам троллейбус қатнай бошлайди.

Электр транспортини ривожлантириш планларининг амалга оширилиши беш йил мобайнида трамвай маршрутларини 87,5 километрга, троллейбус маршрутларини эса қарийб 77 километрга узайтириш имконини беради.

— 1972 йилда трамвай-троллейбус тармоқларини ривожлантириш бўйича қандай планлар белгиланган?

— 1972 йилги планлар 1971 йил планлари билан узвий боғлиқдир,— дейди ҳаракат хизмати бошлиғининг ўринбосари В. Головченко,— чунки унга ҳозирдан асос солинмоқда. Келгуси йилда янги троллейбус маршрути фойдаланишга топширилади. Бу — Урицкий кўчаси — трактор заводи оралигида қатнайди. Шу йили ана шу йўналиш бўйлаб етти километр узунликда йўл ётқизилади. 1972 йили эса ҳамма иш ниҳоясига етказилади.

Шунингдек, Киров районидаги Энгельс кўчасидан янги «Шимол» массиви томон трамвай йўллари ётқизилади. Келгуси йили 8,5 километр узунликдаги трасса фойдаланишга топширилади.

Пассажирларга транспорт хизмати кўрсатишни яхшилашга қаратилган яна қатор бошқа тадбирлар ҳам белгиланган. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши 1971 йилнинг ўзида электр транспорти билан 240 миллиондан ортиқ пассажирни ташиш имконини беради.

Шу кунларда трамвай-троллейбус бошқармасининг бўлинмалари ва корхоналарида йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Бу йиғилишларда КПСС XXIV съезди қарорлари муҳокама қилиняпти. Янгидан-янги конкрет тадбирлар белгиланмоқда. Бу тадбирлар республика пойтахтида электр транспортини тараққий эттириш бўйича беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилиши имконини берадиган конкрет тадбирлардир.

Шаҳримизнинг бир куни

МАВСУМ ТАРАДДУДИ

Шаҳримиздаги консерва заводи ҳар йили ёз ва куз неъматларидан жуда кўп маҳсулотлар ишлаб чиқаради.

Консерва заводи коллективи бу йилги пишиқчилик мавсумига ҳозирдан тараддуд кўра бошлади.

Бугун

МЕВАЛАР ЦЕХИНИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИШ ИШЛАРИ БОШЛАБ ЮБОРИЛДИ. Цехни мавсумга шайлаш учун поток линиялар қайта реконструкция қилинади. Бундан ташқари бир қатор зарур техникавий ишлар амалга оширилади. Ремонт ишлари келгуси ойнинг охирларига бориб тугайди.

Шундан кейин бу цехда йилига бир миллион банка консерва тайёрлаш имкони яратилади.

Шунингдек, корхонанинг бошқа цехлари ҳам пишиқчилик мавсумига тайёрланмоқда.

Тошкент пиллакашлик фабрикасининг заршунослари ўртасида тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун бошланган ташаббус кенг қулоч ёзмоқда. Корхонанинг кўпгина пешқадам зарбдорлари ўзларининг беш йиллик топшириқларини 4 ва 4,5 йилда бажаришга аҳд қилишган. Сиз суратда корхонанинг меҳнатсевар ишчиларидан бири илғор ипак ўровчи Нафиса Муҳамедовани кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотолари.

КИБЕРНЕТИКЛАР АНЖУМАНИ

Кеча Тошкентда кибернетикларнинг Бутуниттифоқ семинар-кенгаши ўз ишини бошлади. Кенгаш статистика бошқарув масалаларига бағишланган.

Бугун

кенгаш турли секцияларга бўлиниб иш кўрабошлади. Унда Москва, Ленинград, Киев, Новосибирск ва Тошкент олимлари халқ хўжалиги тараққиётини ўрганишга бағишлаб турли мавзуларда докладлар қилмоқдалар.

Илмий анжуманда бир қатор социалистик мамлакатларнинг кибернетик олимлари ҳам қатнашмоқдалар.

НОДИР ТРАНСФОРМАТОР

Бугун

«Электромаш» заводида пайвандловчи машиналарнинг трансформаторларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Машинасозлар янги маҳсулотнинг дастлабки намуналарини тайёрладилар. Трансформаторнинг қуввати бир киловаттга яқиндир.

Шу ойдан бошлаб янги маҳсулот оммавий равишда ишлаб чиқарилади.

• Тошкент—жаҳонга

ЭКСПОРТ КЕНГАЙМОҚДА

КПСС XXIV съезди Директиваларида СССРнинг Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлар билан ташқи иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш кўзда тутилган.

Ҳозирги пайтда республикамизнинг 200 га яқин корхонаси жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига ўз маҳсулотларини экспорт қилмоқда. Пойтахтимизнинг йирик завод ва фабрикалари чет эл фирмаларига тўқимачилик ва қишлоқ хўжалик машиналари, техника жиҳозлари ва дори-дармонларни етказиб бермоқда.

Асбобсозлар марраси

«Гидрометприбор» заводи асбобсозлари экспорт топшириқларини ҳам муваффақиятли адо этишмоқда. Ҳозиргача Афғонистон, Румыния, Югославия, Польша каби мамлакатларнинг буюртмалари бажарилди.

Бугун

Тошкент асбобсозлари Куба, Болгария, Вьетнам, Бирма мамлакатларининг буюртмаларини тайёрлашга киришдилар. Шу кварталнинг ўзида бу мамлакатларга 200 та ҳар хил гидрометеорология асбоблари етказиб берилади.

20 мамлакатга

Шу йилнинг ўзида Тошкент химия фармацевтика заводининг экспорти 25 процентга кўпаяди. Ҳозир корхона қарийб 20 мамлакетга ўз маҳсулотини сотяпти.

Бугун

Тошкент фармацевтлари Куба республикасига фитин, Монголияга эса эфедрин дори-дармонларини юборди.

Биринчи марта

Бугун

лак-бўёқ заводининг меҳнатчилари Нигерия учун юқори сифатли лак-бўёқларни тайёрлашга киришдилар. Узоқдаги бу мамлакатга корхонанинг маҳсулоти биринчи марта етиб боради.

• Қурилиш майдонларида

ЙИЛИГА 130 МИНГ ЖУФТ

Байналминал кўчасида 153-трестнинг 14-қурилиш бошқармаси азаматлари «5 декабрь» фабрикасининг филиали —якка буюртмалар бўйича пойафзаллар тикадиган корхона қурилишини ниҳоясига етказмоқдалар. Бу корхона ишга тушгандан сўнг, йилига 130 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқаради.

Бугун

В. Христодулонинг комплекспашган бригадаси уч қаватли ана шу бино қурилишини тугаллади. Бу ерга энди 12-қурилиш бошқармасининг пардозчилари келишди.

Худди шу кўчада 14-қурилиш бошқармасининг азаматлари холодильникларни ремонт қиладиган «Север» фабрикасининг икки қаватли биносини қуряптилар. Бугун улар биринчи қаватдаги ишларни ниҳоясига етказдилар.

ҚУТЛУҒ КУН

Бутун прогрессив инсоният башариятнинг буюк доҳийси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 101 йиллигини тантанали суратда нишонлайди. Ана шу қутлуғ кунга шаҳримизда ҳам муносиб тараддуд кўрилмоқда.

Бугун

В. И. Ленин Марказий музейи филиалида «Ленин Польшада» деган кўчма кўргазма очилди. Кўргазмани Варшавадаги Ленин музейи ходимлари тайёрлашган.

Революция йўлбошчисининг Польшада бўлган чоғларига бағишланган бу кўргазма ранг-баранг ва қимматли ҳужжатларга бой. Улар орасида доҳийнинг жўшқин фаолиятини акс эттирувчи тарихий фотосуратлар, қимматли китоблар ва ҳар хил ҳужжатлар бор.

Бугун

Алишер Навоий номли республика Давлат кутубхонасида В. И. Лениннинг 101 йиллигига бағишлаб китоблар кўргазмаси ташкил қилинди. Унда доҳийнинг асарлари кенг ўрин олган. Бундан ташқари, «Бадиий адабиётда В. И. Ленин образи» деган бўлим ҳам китобхонлар диққатини тортмоқда.

Шаҳардаги кўпгина кутубхоналарда, маданият уйларида ҳам ана шундай кўргазмалар ташкил қилинди.

ФАРҒОНА КИНОФЕСТИВАЛИ

Бугун

Тошкентдан гўзал Фарғона шаҳрига бир неча тўла ва қисқа метражли ҳужжатли, телевизион фильмлар юборилди. Улар 25-26 апрель кунлари Фарғона шаҳрида ўтказиладиган иккинчи республика кинофестивалида кўрсатилади.

Фестивалда Тошкент хроникаль-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар студиясида тайёрланган «Самарқанд ҳамиша мен билан», «Пахта инсониятнинг гули», «Ленин ва Туркистон», «Усмон Юсупов» фильмлари намойиш қилинади. Бундан ташқари Тошкент «Телефильм» студияси коллективи ўзининг «Ҳамро бувининг эртаги» «Қўғирчоқбознинг ўлими», «Шукур Бурҳонов» ,«Шоҳ Эдип» асарларини тақдим қилган.

Кино ижодкорларининг кўригида «Ўзбекфильм» студиясининг бир қатор янги асарлари ҳам тавсия этилган.

Кўрикда пойтахтимиздаги кўпгина кино-ижодкорлари қатнашадилар. Фестивалда яхши баҳо олган фильмлар ва уларнинг ижодкорларига мукофотлар топширилади.

Футбол

КИЕВДА МАҒЛУБИЯТ

Кеча «Пахтакор» футбол бўйича СССР биринчилигининг навбатдаги турида Украинанинг Киев шаҳрида маҳаллий «Динамо» командаси билан учрашди. Ўйиннинг биринчи ярми 1:0 ҳисоби билан майдон эгалари фойдасига тугади. Бу голни Пузач киритди.

Иккинчи таймда тошкентлик футболчилар мағлубиятдан қутулиш учун кўп ҳаракат қилдилар, лекин бир қатор қулай имкониятлардан фойдалана олмадилар. Киевликлар эса яна икки тўп киритишди.

Сафардаги биринчи ўйинда «Пахтакор» 0:3 ҳисоби билан мағлубиятга учради.

ТОШКЕНТ ШАҲАР САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

1971 йил 20 апрелда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советига сайловлар бўйича шаҳар сайлов комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни шаҳар сайлов комиссиясининг раиси Д. Розиқов очди. Мажлисда ташкилий масала кўриб чиқилди, ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Советига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларига сайловларни ўтказиш ва унга тайёргарлик даври учун иш плани тасдиқланди. Комиссия жойларда амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида шаҳар сайлов комиссияси аъзоларини районларга бириктириб чиқди.

Навбатдаги мажлис 1971 йил 28 апрелда бўлади. Унда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари С. Орифбоевнинг Тошкентда Олий ва маҳаллий советларга бўладиган сайловларга тайёргарлик ҳақидаги, шунингдек, шаҳар телефон тармоғи Бошқармасининг бошлиғи В. Ф. Королевнинг пойтахт сайлов округлари ва участкаларини телефон алоқаси билан таъминлаш бўйича тадбирлар ҳақидаги ахборотлари тингланади.

Москвалик санъаткорлар

Бир неча кундан бери СССР халқ артисти С. В. Образцов бадиий раҳбарлигидаги Марказий қўғирчоқ театрининг гастроллари муваффақият билан ўтмоқда.

Бугун

томошабинлар диққатига «Ажойиб концерт», «Чўртонбалиқ амри билан» спектакллари намойиш қилинди.

Болаларга мўлжалланган «Чўртонбалиқ амри билан» асари яратилгандан буён 2500 марта ижро этилди. «Ажойиб концерт» эса 4 минг мартадан ортиқ кўрсатилган.

Кекса театрнинг ажойиб саҳна асарлари билан мамлакатимизнинг 300 дан ортиқ шаҳарлари, Осиё, Африка, Америка қитъасидаги миллионлаб томошабинлар танишганлар.

Пойтахтлик қўғирчоқ усталари шаҳримизга иккинчи марта гастроль сафари билан келдилар. Бу гастроль репертуарига катталар учун «Илоҳий комедия», болалар учун «Қуёнчалар мактаби» спектакллари ҳам киритилган.

ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР

Шаҳримиз тўққизинчи беш йилликда янада обод ва кўркам бўлади. Бир қанча янги микрорайонлар, ўнлаб маданий-маиший объектлар, медицина ва болалар муассасалари бунёд этилади.

Қурилиш ишларининг кўпгина лойиҳалари «Узгоспроект», «Тошкент Бош плани» ва «Ташгипрогор» лойиҳа институтлари коллективлари томонидан тайёрланди.

СУРАТДА: бўлажак шаҳар марказининг бир қисми (макет).

Планетамиз янгиликлари

Меҳнат унумдорлиги туфайли

СОФИЯ. Болгария саноати шу йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 11,1 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқарди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг ялпи плани 4,8 процент ошириб бажарилди, ишлаб чиқарилган қўшимча маҳсулот 147 миллион левни ташкил этди. Бу — съездолди мажбуриятларидагидан бир мунча ошиқдир. Болгария телеграф агентлиги тарқатган Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети ҳузуридаги Ахборотлар давлат бошқармасининг хабарида шулар кўрсатилган.

КОМСОМОЛНИНГ ЧАҚИРИҒИГА БИНОАН

БУДАПЕШТ. В. И. Ленин туғилган куннинг 101 йиллигига бағишланиб Венгрия комсомолининг чақириғига биноан бутун мамлакатда коммунистик меҳнат шанбаликлари ўтказилди.

Венгриядаги энг катта Чепель комбинатида ўтказилган шанбаликда 12 мингдан кўпроқ меҳнаткаш қатнашди. Бу комбинатда коммунистик смена давомида 10 миллион форинтлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу маблағнинг бир қисми Вьетнам халқига юбориладиган ёрдам учун ишлатилади.

Ишчи ёшларнинг талаблари

БОНН. Ғарбий Германия металлистлар касаба союзи ёш аъзоларининг Саарбрюккенда ўз ишини тамомлаган съезд қатнашчилари Германия Федератив Республикасидаги ўнг экстремист ташкилотларини тақиқлаш чораларини федерал ҳукумат дарҳол кўрсин, деган талаб ёзилган резолюция қабул қилинди. Резолюцияда ўнг кучларнинг террорчилик фаолияти активлашиб кетганлиги кўрсатиб ўтилди.

Съездда қабул қилинган бошқа резолюцияларда ёш металлистлар Германия Коммунистик партияси тақиқланганлигини бекор қилишни талаб этдилар, шунингдек Германия Федератив Республикасидаги асосий саноат тармоқларидаги корхоналарни давлат қўлига ўтказиш кераклигини айтдилар.

Америкаликларнинг фикри

ВАШИНГТОН. Гэллап институти жамоатчилик фикрини сўраш натижасида тўплаган кейинги маълумотлар АҚШ аҳолисининг ярмиси, мамлакат ҳарбий мақсадларга «жуда кўп» маблағ сарфлаяпти, деган фикрда эканлигини кўрсатди.

Ҳарбий харажатларни қисқартириш тарафдорларининг сони демократик партия вакиллари орасида ўтган йилнинг октябрь ойидан бери 14 процент кўпайган ва бундайлар фикри сўраб чиқилган жамики демократларнинг 54 процентини ташкил қилган. Республикачилар орасида шундай фикр тарафдорлари республикачилар партияси тарафдорларининг 40 процентини ташкил этади.

Партия ўқуви системаси пропагандистларига ёрдам

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН — КОММУНИЗМ САРИ

Тошкентдаги партия ташкилотларида партия ўқуви системасида шуғулланаётган юз мингдан ортиқ коммунист КПСС XXIV съезди материалларини ўрганишга киришди. Беш мингдан ортиқ пропагандист съезд қарорлари ва материалларининг аҳамияти ҳамда мазмунини тингловчиларга тушунтирмоқда.

БОШЛАНҒИЧ партия мактабларида ва марксизм-ленинизм асослари мактабларида съезд қарорлари ва материалларини ўрганишга беш-олти машғулот бағишланиши керак.

Партия маорифининг юқори звеносида—шаҳар партия комитети марксизм-ленинизм университетида, партия-хўжалик активи мактабларида, назарий, проблематик ва методологик семинарларида уч тўрт машғулот ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Партия съезди материалларини партия ташкилотлари, ишчилар колхозчилар ва хизматчилар коллективларининг конкрет амалий вазифалари билан чамбарчас боғлиқ ҳолда олиб бориш, ўрганиш катта аҳамиятга эга.

Машғулотларда қуйидаги асосий мавзуларни кўриб чиқиш тавсия этилади:

КПСС XXIV съезди СССРнинг халқаро сиёсий аҳволи ва КПССнинг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти тўғрисида;

партия иқтисодий сиёсатининг ҳозирги босқичдаги асосий вазифалари;

КПСС XXIV съезди совет жамиятининг социал-сиёсий тараққиёти ҳақида;

партиянинг ривожланиши ва партия ички ҳаётининг айрим масалалари;

БИРИНЧИ ТЕМА

«КПСС XXIV съезди СССРнинг халқаро аҳволи ва КПССнинг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти ҳақида».

Тахминий саволлар:

Социалистик мамлакатлар дўстлиги ва ҳамкорлигини янада ривожлантириш учун.

Империализм—халқлар, ижтимоий тараққиёт душманидир.

Антиимпериалистик курашнинг ҳозирги босқичидаги асосий проблемалар.

Совет Иттифоқининг тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун кураши.

АДАБИЁТЛАР:

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездига ҳисоботи юзасидан резолюцияси. I бўлим. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалари. IX бўлим.

Л. И. БРЕЖНЕВ. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съездига ҳисобот доклади. I бўлим.

А. Н. КОСИГИН. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалари. VI бўлим.

ИККИНЧИ ТЕМА

«Партия иқтисодий сиёсатининг асосий масалалари».

Тахминий саволлар:

Саккизинчи беш йилликнинг асосий якунлари ва партия иқтисодий сиёсатининг вазифалари.

Халқ фаровонлигини юксалтириш партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсадидир.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва экономикани бошқариш системасини такомиллаштириш йўллари.

АДАБИЁТЛАР:

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездига ҳисобот доклади юзасидан резолюцияси, II бўлим.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалари.

Л. И. БРЕЖНЕВ. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездига ҳисобот доклади. II бўлим.

А. Н. КОСИГИН. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик план юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалари I. III. IV, V бўлимлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ўзбекистон Коммунистик партияси XVIII съездига ҳисоботи юзасидан резолюцияси.

Ш. Р. РАШИДОВ. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ўзбекистон Коммунистик партияси XVIII съездига ҳисоботи, I. II, III бўлимлар.

УЧИНЧИ ТЕМА

«Совет жамиятининг социал-сиёсий тараққиёти ва партиянинг вазифалари».

Тахминий саволлар:

Жамият социал структурасидаги ўзгаришлар. Совет халқлари жипслигини янада мустаҳкамлаш.

Совет давлатининг мустаҳкамланиши. Социалистик демократиянинг ривожланиши.

Янги кишини шакллантириш партиянинг коммунистик қурилиш соҳасидаги бош вазифаларидан биридир.

АДАБИЁТЛАР:

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг резолюцияси, III бўлим.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалари.

Л. И. БРЕЖНЕВ. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездига ҳисобот доклади. III бўлим.

А. Н. КОСИГИН. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик план юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалари, II бўлим.

ТЎРТИНЧИ ТЕМА

«Партиянинг ривожланиши ва партия ички ҳаётининг айрим масалалари».

Тахминий саволлар:

КПСС XXIV съезди партия ички демократияси, партия ҳаётида ленинча нормаларига амал қилиш, коммунистлар активлигини ошириш ҳақида.

Бошланғич партия ташкилотлари ролини юксалтириш. Кадрларни танлаш ва тарбиялаш.

Партиянинг ғоявий-назарий фаолияти.

АДАБИЁТЛАР:

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездига ҳисобот доклади юзасидан резолюцияси. IV бўлим.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг КПСС Уставига қисман ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги қарори.

Л. И. БРЕЖНЕВ. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездига ҳисобот доклади. IV бўлим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ўзбекистон Коммунистик партияси XVIII съездига ҳисоботи юзасидан резолюцияси.

Ш. Р. РАШИДОВ. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ўзбекистон Коммунистик партияси XVIII съездига ҳисоботи. IV, V бўлимлар.

Суҳбат ва семинарларнинг тахминий темалари:

КПСС XXIV съезди ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтириш ҳақида.

КПСС XXIV съезди экономикани бошқариш системасини такомиллаштириш тўғрисида (раҳбар ходимлар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар учун).

КПСС XXIV съезди халқ истеъмол товарларини ишлаб чиқаришни кенгайтириш ҳақида.

КПСС XXIV съезди савдо ҳамда аҳолига маиший хизмат кўрсатишни тараққий эттириш ҳақида.

КПСС XXIV съезди илмий-техника революцияси ва фанни ишлаб чиқариш билан боғлаш ҳақида.

Мамлакат иқтисодий тараққиётининг ҳозирги босқичдаги ўзига хос хусусиятлари ва янги беш йиллик план вазифалари.

КПСС XXIV съезди жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш ва структурасини такомиллаштириш тўғрисида.

КПСС XXIV съезди ишлаб чиқариш фондлари ва капитал маблағдан фойдаланишни яхшилаш ҳақида.

КПСС XXIV съезди ишчилар синфи ва деҳқонлар иттифоқини янада мустаҳкамлаш ҳақида.

КПСС XXIV съезди қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш программаси ҳақида.

Янги инсонни шакллантириш партиянинг коммунистик қурилиш соҳасидаги энг муҳим вазифаларидан биридир.

КПСС XXIV съезди партиянинг ғоявий-назарий фаолияти ва коммунистларнинг марксча-ленинча ўқиши ҳақида.

КПСС XXIV съезди совет давлатини мустаҳкамлаш ва социалистик демократияни ривожлантириш ҳақида.

Партия XXIV съезди партия ички демократиясини ривожлантириш, партия ҳаётининг ленинча нормаларига риоя қилиш, коммунистларнинг активлигини ошириш тўғрисида.

НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯЛАР УЧУН ТАХМИНИЙ ТЕМАЛАР:

КПСС XXIV съезди — коммунистик қурилиш йўлидаги янги босқичдир.

КПСС XXIV съезди қарорларида ва материалларида марксча-ленинча назариянинг янада ривожлантирилиши.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжаллаган беш йиллик план — СССРда экономика, фан ва маданиятни янада ривожланткришнинг программасидир.

КПСС XXIV съезди жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш ва меҳнат унумдорлигини юксалтириш ҳақида.

КПСС XXIV съезди совет давлатини мустаҳкамлаш ва социалистик демократияни ривожлантириш тўғрисида.

Янги инсонни шакллантириш — партиянинг коммунистик қурилиш соҳасидаги бош вазифаларидан биридир.

КПСС XXIV съезди партия ички демократиясини тараққий эттириш, партия ҳаётининг ленинча нормаларига амал қилиш, коммунистлар активлигини ошириш ҳақида.

Халқ фаровонлигини юксалтириш партия иқтисодий сиёсатининг бош мақсадидир.

КПСС XXIV съезди омма ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишлар савиясини юксалтириш ҳақида.

КПСС XXIV съезди кадрларни танлаш ва тарбиялаш тўғрисида.

КПСС XXIV съездининг тарихий ва халқаро аҳамияти.

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ СИЁСИЙ-МАОРИФ УЙИНИНГ МЕТОДИК СОВЕТИ.

✦ БУГУНГИ ТОШКЕНТ

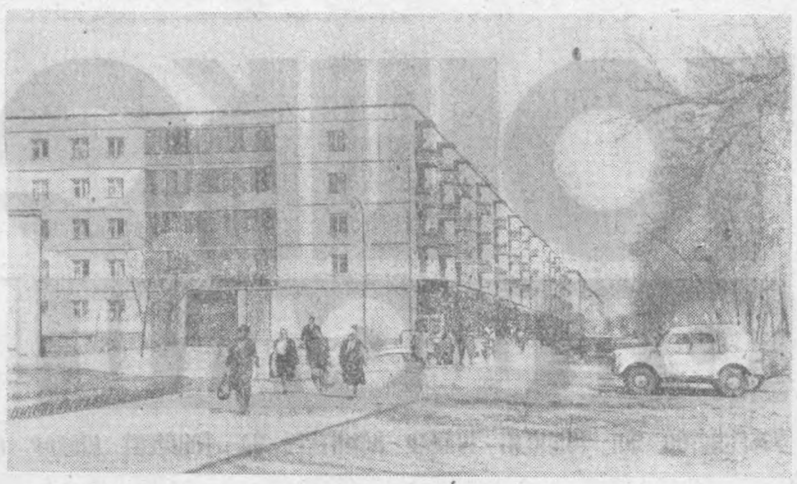

СУРАТДА: Луначарский кўчаси. В. Кожихин фотоси.

Сувоқчилар иш бошлашди

Пойтахтимизнинг В. И. Ленин майдонидаги меъморчилик ансамблига яқинда яна бир муҳташам бино қўшилади. Ҳозир 19 қаватли маъмурий бинонинг 17, 18-қаватларида қурилиш-монтаж ишлари давом этмоқда.

Бинонинг нақадар гўзал бўлиши пардозчиларнинг ишига боғлиқ. Сувоқ ва бўёқ ишлари сифатли бўлган бинолар ҳар қандай кишининг диққатини ўзига тортади. Шунинг учун ҳам янги иморатга пардоз бериш энг яхши бригадага топширилди.

«Отделстрой» трестига қарашли 29-пардозлаш бошқармасининг Никус Гризбанис бошлиқ сувоқчилар коллективи иморатнинг биринчи қават хоналарида сувоқ ишларини бошлаб юборди. Ўттиз кишилик бу бригада олдин ҳам шаҳримиздаги кўпгина биноларни сувоқдан чиқарган.

— Бригадамиз кунлик топшириқни 140—150 процентга етказиб бажармоқда,— дейди бригада бошлиғи Никус Гризбанис. —Бунга ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиш, материалларни ўз вақтида етказиб бериш туфайли эришдик. Биз беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб юбордик.

«Узбексельмаш» заводининг машинасозлари тўққизинчи беш йилликда мамлакатимиз пахтакорлари учун кўплаб турли хил машиналар комплексини ишлаб чиқаришни анча оширишга аҳд қилган.

СУРАТДА: корхонанинг пешқадам бўёқчиси Любовь Шухарева навбатдаги агрегатга жило бермоқда.

● *Беш йиллик қаҳрамонлари*

Маҳмуд ака жомакор кийимларини кийиб, бино пиллапояларидан юқори кўтарилар экан, уни шогирди Маҳкам Иброҳимов мамнун қарши олди.

— Ассалому алайкум, устоз. Янги кунингиз хушвақт ўтсин. — Маҳкам устози билан қўл олишди.

— Камол топ, ўғлим. Бугун сенга масъулиятли ишни топширмоқчиман.

Маҳмуд ака шогирдига ғишт териш санъатининг сир-асрорларини яна бир бор тушунтиради.

... Бир касбда қирқ йил. Ҳа, у ана шу қирқ йил ичида қанчадан-қанча бинолар бунёд этди. Улуғ Ватан уруши йилларида севган касбини жанговар қуролга алмаштирди. Оловли йилларда Смоленск шаҳрини мудофаа қилди. Ғалаба билан қайтган Маҳмуд ака яна завқли, фахрли касбга меҳр қўйди.

М. Юсупов бунёд этган биноларнинг санаб саноғига етолмайсан киши. Айниқса, Чилонзор райони, Оқтепа, Високовольт массивида унинг баракали меҳнати кўз-кўз бўлди. «Баҳор» ресторани, «Тошкент» меҳмонхонаси, Санъат саройи, В. И. Ленин марказий музейи филиали ва Ленин хиёбони...

Тажрибали ишчан ғишт терувчи Маҳмуд ака айни кунларда «Узбекбирлашув»га қарашли кооператив техникумини қуришда ўз шогирдлари билан актив қатнашяпти. Унинг 50 дан ортиқ шогирдлари бор. Улар шаҳримиз жамолини очишда прораб, участка бошлиғи, мастер, бригадир, зарбдор бунёдкор бўлиб турли объектларда меҳнат гаштини суряпти.

ДАРҒА

Ҳозир Красновосточная кўчасида тўрт қаватли минг ўқувчига мўлжалланган янги илм даргоҳини «Узкоопстроймонтаж» трестига қарашли ремонт қурилиш бошқармасининг бинокорлари қуришяпти. У беш гектар майдонни ўз ичига олади. Лойиҳа муаллифи Бихревдир.

Ҳар куни бир ярим минг дона ғишт теришга улгураётган Маҳмуд ака шу техникум қурилишида пешқадамлик қиляпти. Техникум территориясида кичик хиёбон ҳам барпо этилади. Стадион, 500 ўринли ётоқхона, ошхона, мажлислар зали мавжуд бўлади. Янги ўқув даргоҳида 32 та ўқув хоналари бўлиб, машғулотларни олиб бориш учун барча қулайликлар яратилади. Айни кунларда бинонинг учинчи қаватида иш қизғин тус олган.

Прораб Анатолий Вдовин бинони шу йилнинг охирларида топшириш мақсадида ишни икки сменада ташкил этган. Турли миллат вакилларидан иборат бўлган 45 қурувчига Леонид Цинос бошчилик қиляпти.

Ака-ука Усмон ва Ислом Исмоиловлар, Фарид Маҳмудовларнинг номи трестда фахр билан тилга олинади. Улар ҳам Маҳмуд аканинг шогирдлари. Шунингдек, ғишт терувчилар Рамазон Миркомилов, Василий Хвашенко, дурадгор Александр Коваленко пайвандчи Александр Кашевлар олти ойлик планларининг биринчи май шарафига бажариш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

Техникум бунёдкорлари ҳар бир қурилиш материалларини эҳтиёткорлик билан ишлатиш, уларни жой-жойига мустаҳкам ўрнатиш шиори асосида ишлайдилар. Шу йилнинг биринчи кварталида металл қолип ишлатилиши натижасида, 15 кубометр тахта иқтисод қилиниши тежамкорликнинг ёрқин ифодаси эмасмикан.

Маҳмуд ака келажак ҳақида, шаҳримиз истиқболи ҳақида ўйлайди, фикр қилади.

Маҳмуд ака ўз ҳамкасблари билан бирга КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездидаги докладини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқди.

Л. И. Брежнев докладида уқтириб ўтилганидек, СССРда уй-жой қурилиши янада кенг қулоч ёзади. Янги беш йиллик мобайнида умумий майдони 565—575 миллион квадрат метр уй-жой қурилиши керак. Бу тадбир тахминан 60 миллион кишининг уй-жой шароитини яхшилашга имконият яратади.

Ҳа, келажакда қилинадиган ишлар жуда кўп. Қурувчилар меъморларимиз олдида улкан вазифалар турибди. Маҳмуд ака шулар ҳақида ўйлаб ўз ҳамкасбларидан ҳалол фидокорона тер тўкиб ишлашни, сифатли, кўркам бинолар қуришни талаб қилади.

...Ўлкамизда баҳор. Устоз ва шогирдлар шаҳримиз кўчалари бўйлаб дадил қадам ташлайдилар. Уларни катта қурилиш масканлари кутаяпти.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

Беш йиллик — тўрт йилда

Издошлар кўпаймоқда

Чкалов номли самолётсозлик заводининг фрезерчиси, СССР Олий Советининг депутати А. Девятованинг меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича беш йиллик планни тўрт йилда бажариш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббуси бошланганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Бу ташаббус пойтахт корхоналаридаги ишчилар коллективи томонидан қизғин маъқулланмоқда. «Миконд» заводининг ишчилари ҳам бу ташаббусга биринчилар қатори қўшилдилар.

КПСС XXIV съезди материалларини пухта ўрганаётган бу коллектив ўртасида социалистик мусобақа шу кунларда янада авж олди. Уч юздан ортиқ ишлаб чиқариш илғорлари тўрт ойлик планларини уч ойда бажаришди. Жумладан, заводда ўн беш йилдан буён меҳнат қилиб келаётган 5-цех қайнатувчиси Холида Рахимзянова меҳнатда юқори натижаларга эришмоқда. У шу йиллар мобайнида йигирмадан ортиқ шогирд тайёрлаб етиштирди. Тажрибали ишчи кунлик нормасини бир ярим баравардан адо этиш билан сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришмоқда.

— А. Девятова ташаббусига қўшилиб, партиямиз XXIV съезди қарорларига жавобан,—дейди Х. Рахимзянова,—беш йиллик шахсий топшириғимни уч ярим йилда бажаришга аҳд қилдим.

6-цех ишчиси Таисия Гаценко тўрт ойлик топшириқни икки ойда адо этган эди. У кунлик топшириқни 2,5 баравардан бажармоқда.

Корхонанинг шиша идишлар тайёрлаш цехида ҳам меҳнат кўтаринкилиги ҳукм сурмоқда. «Ўз касбининг моҳир устаси»деган ном учун Г. Захватин билан В. Шемякин бригадалари ўзаро мусобақалашган эди. В. Шемякин бригадаси шундай номга сазовор бўлди. Чунки, бу коллектив сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан бирга, тезкорликни ошириб, кунига 160—180 процентдан иш бажармоқда.

Цех коллективи партия қарорларига жавобан, шиша балонлар тайёрлаш беш йиллик топшириғини 1974 йил 1 майда бажаришга аҳд қилди.

«Тошкент оқшоми» ва «Миконд» кўп нусхали газета редакциясининг мухбирлар коллективи.

Коммунистик меҳнат зарбдори Виктор Ивлев Тошкент экскаватор ремонти заводи 3-цехининг моҳир дурадгорларидан. У ишлаётган бригада Қарши ва Мирзачўл даштларини ўзлаштираётган чўлқувар механизаторлар учун кўчма ётоқхона вагончалари тайёрлайди. Корхона пешқадамлари қатори Виктор ҳам беш йилликни тўрт йилда бажаришга аҳд қилган.

Сайр этинг, гулистонлар

Наврўз байрами

Баҳор ҳаммага ғайрат бахш этди. Деҳқон «пўлат от»ини далага олдириб чиқди. Соҳибкор токини кўтараяпти. Хуллас, барча жойда табиат билан боғлиқ бўлган меҳнат қизиб кетди.

Шаҳримизнинг «Янги шаҳар» маҳалласида истиқомат қилаётган Саидмаҳамад Саидмуродов ҳам белбоғини маҳкам боғлаган йигитдек. Отахон роса бир аср умр кўрди. Тоғ чўққиларидек оппоқ соқоли унга файз ва нуронийлик бахш этган. Саидмаҳамад ота ўз тенгқурларига бош бўлиб. Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғига мўътабар меҳмон бўлиб келди. Унинг эзгу нияти юзинчи баҳорни кўриш, унинг қувватидан яна баҳра олиш- ана шу фаслга бағишлаб ўтказиладиган Наврўз байрамида қатнашиш. эди. Шаҳар маданият бошқармаси биринчи марта ўтказаётган табиат, меҳнат, қувонч байрамига жуда кўп маданият даргоҳларининг талантлари тўпланишган.

Байрамнинг файзига-файз қўшганлардан бири ёш келин-куёвлар бўлди. «Бахт» саройи никоҳ маросимини ана шу ерда ўтказди. Чинакам ҳаётга биринчи қадам қўйган ёш келин-куёвлар Саидмахамад ота ва унинг тенгдошларига салом қилиб, пиёлада чой узатдилар. Нуроний отахон уларга бахтли ҳаёт, узоқ умр тилайди.

Баҳор байрамида фалсафа фанлари кандидати К. Махмудов, филология фанлари кандидати М. Муродовлар наврўзнинг тарихи, моҳияти, социалистик замонамиз билан ҳамоҳанглашгани ҳақида гапирдилар.

Шундан кейин байрам қизиб кетди. Шоир Ўткир Рашид, ёш ижодкорлардан Х. Худойбердиева, М. Илёсова ва бошқалар баҳорни шеърият тили билан мадҳ этдилар.

Баҳорда қандай кийиниш лозим? Тошкент модалар уйининг чеварлари баҳорда кийишга мўлжалланган янги либосларни намойиш қиладилар.

Байрамда жуда кўп ҳаваскорлик коллективлари концертлар бериб, томошабинларни хушнуд қилдилар.

Баҳор таронаси

Бизда ҳар бир баҳор кишилар қалбида унутилмас таассурот қолдиради. Қип-қизил лолалар, ям-яшил майса гиламлар, новдаларни безаган ғунчалар... Ёш йигит-қизлар баҳордек очилиб, кўнгилларида баҳорий ҳис-туйғулар бош кўтаради.

Дарвоқе, бизнинг баҳоримиз гўзал, баҳоримиз безаган кўм-кўк хиёбонлар, боғлар эса—ундан ҳам гўзал.

Тошкент Давлат университетининг шарқ факультетига йиғилган студентларнинг чеҳраларида ҳам баҳорий табассум жилва қилади. Улар бу ерда халқимизнинг анъанавий байрами— «Наврўз байрами»га бағишлаб кеча ўтказишди. Бундай кечалар факультетда кўп бўлиб туради. Лекин, «Наврўз байрами»га бағишланган бу кечанинг аллақандай малоҳати, латофати бор эди...

Учинчи курс студенти А. Аҳмедов, тўртинчи курс студенти Д. Бадаловалар кечага йиғилган меҳмонларни араб, ҳинд ва форс тилларида табрикладилар.

Шарқ факультети декани, филология фанлари доктори Ш. Шомуҳамедов кечанинг кириш қисмини очди. Шундан сўнг, факультет комсомол ташкилотининг секретари Ш. Иброҳимов аълочи студентларга мақтов қоғозларини топширди.

Кечада факультетнинг «Дўстлик» ансамбли ва университетнинг «Саманида» оркестри иштирок этди. Студентлар ижросида ўзбек, эраб, ҳинд, форс қўшиқлари янграйди. М. Хамидов, М. Содиқов, Н. Низомиддинов, О. Тўхтасинова, М. Алимухамедова каби студентлар ёқимли ашула ва куйлари билан ҳаммани мафтун қилишди.

Моҳир артист Борис Брейванинг шарқ тилларидаги ашулаларини бутун зал кутлади.

Саҳнада шу факультетда таълим олаётган вьетнамлик қизлар пайдо бўлишади. Уларнинг рақслари қизғин олқишлар билан кутиб олинди.

Ҳа, баҳор байрамига бағишланган кеча интернационал дўстлик кечасига айланиб кетди. Бу кеча бузилмас дўстлигимизни яна бир карра намойиш этди. Баҳор ва дўстлик қуёши қалбларни илитган бу кеча завқи узоқ вақт эсимизда қолади.

С. АБДУЛЛАЕВА.

Ҳаммаси пассажирлар учун

Тошкент вокзалининг янги, муҳташам биноси ўзининг салобати, гўзаллиги билан киши кўзини қувонтиради. Бу ерда узоқ-яқиндан келган пассажирлар учун барча қулайликлар, шароитлар яратилган.

Тошкент вокзалининг бошлиғи ўртоқ М. Исроилов шундай деди:

— Вокзалда ҳамиша озодаликка, осойишталикка эътибор беряпмиз. Пассажирлар ҳар иккала залда ҳам поезд келгунга қадар дам олишлари, овқатланишлари мумкин.

Вокзалнинг тоннель қисмида ҳар бирига 9 тадан юк жойлашадиган 60 та автомат юк сақлагичлар бор.

Шаҳар атрофидаги жойларга билет сотувчи автоматлар ҳам ишлаб турибди.

Пассажирларнинг оғирини енгил қилиш борасида ҳам бир қатор тадбирлар амалга ошириляпти.

Кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш, санитария икки ойлиги давом этмоқда

АНЪАНАНИ ДАВОМ ЭТТИРИБ

Гир-атрофинг тоза, озода бўлса, кўнглинг равшан тортади, дейилади ҳикматлардан бирида. Ростдан ҳам, тозаликка нима етсин. Доно халқимизнинг шу нақлига амал қилиб келаётган шампан виноларии заводининг ишчан коллективи ўз корхоналари территориясини чиннидек тоза сақлашга эътибор бермоқда.

Кўкаламзорлаштириш, ободончилик ва санитария икки ойлиги бошлангандан буён заводда олти марта шанбалик ўтказилди. Ўтган шанбаликда завод ишчилари корхона олдидаги бўш майдонни чопдилар, гулзорлар барпо этиш учун уни участкаларга ажратдилар.

Бундан ташқари, заводнинг икки гектарга яқин ҳовлиси ҳам тартибга келтирилди. Кераксиз нарсалар махсус жойга элтиб ташланди.

КЎЧАЛАР ЖАМОЛИ

Луначарский кўчаси Куйбишев районидаги энг серқатнов кўчалардан бири ҳисобланади. Яқин вақтларга қадар кўчанинг ҳар иккала томонида яхшигина йўлкалар йўқлигидан йўловчилар қийналар. шоссенинг бир мунча торлиги транспорт ҳаракатини намунали йўлга қўйишга имкон бермас эди.

Меҳнаткашларнинг истаги қондирилиб, йўл реконструкция қилинди.

Шоссенинг иккала томонига бежирим йўлкалар бунёд қилинди.

Кўчалар кўркига кўрк қўшишда 148-мактабнинг ўқитувчилари, ўқувчилар коллективи ҳам муносиб ҳисса қўшяпти. Уларнинг ғайрати билан Л. Б. Шастри кўчаси гўзаллашиб бормоқда. Кўча четларидаги дарахтларнинг таглари юмшатилишидан ташқари, ҳар хил кўчатлар ҳам ўтказилмоқда.

ИНСОН, АСАБ ВА ҲАЁТ

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Сиқилган кишига кулги бахш этмоқ,
Бир ботмон қанддан ҳам, билгил яхшироқ.
Шакардан топади маза оғиз-тил,
Кулгидан топади лаззат руҳу-дил.

Буюк донишманд Абдураҳмон Жомийнинг бу мисраларида инсон руҳиятининг нақадар азиз эканлиги, уни эъзозлаш лозимлиги ёрқин ифодасини топган.

Ҳа, инсон асаби нозик ва мураккаб. У ҳеч қачон касалланмаслиги, озор топмаслиги керак. Кўплаб оқшомхонларимиз редакциямизга хат йўллаб, асаб ҳақида маълумот беришимизни сўрашган.

Қуйида Тошкент Давлат врачлар малакасини ошириш институти болалар асаб клиникасининг доценти Шомурод ШОМАНСУРОВ билан бўлган суҳбат мазмунини диққатингизга ҳавола қиламиз.

—1—

САВОЛ: — Асаб нима?

ЖАВОБ:— Асаб — бу энг мураккаб, киши турмушида катта аҳамиятга эга бўлган, бутун танани ва ички органларнинг ишини ташқи муҳитга мослаштириб, айрим бир мувозанатда ушлаб турувчи нозик тола йиғиндиси ҳисобланади.

САВОЛ:— Асаб ва ирода ўртасида боғлиқлик борми?

ЖАВОБ: — Бор, албатта. Асаб ўз фаолиятини нормал ҳолда олиб борса, кишининг иродаси кучли ва мустаҳкам бўлади. Агар турмушда асабни бузадиган сабаблар: режимсиз ишлаш, вақтида овқатланмаслик, тез-тез жаҳл чиқиши ҳамда салбий эмоциялар кўплаб бўлиб турса, асаб мувозанати бузилади, унинг иши бўшашади ва иродани заифлаштиради. Бу эса кишида қўрқоқлик, ҳар бир арзимаган ишга ваҳима солиш каби туйғуларни келтириб чиқаради. Шунинг учун, халқимиз, асаби яхши кишининг саломатлиги ҳамиша яхши, иродаси кучли одам, деб бекорга айтмаган.

САВОЛ:— Киши бирор нарсадан ғазабланганда, ўзини қандай тинчлантириши керак?

ЖАВОБ: —Бу аввало кишининг ўзига боғлиқ. Жаҳл чиқиб турганда, хаёлни бошқа ёққа чалғитиш— кишини тинчлантириши мумкин. Бунинг учун кишидан қаттиқ ирода ва вазминлик талаб қилинади. Миянинг олий фаолияти ўз ишини икки турли процесс билан олиб боради. Биринчиси қўзғалиш, иккинчиси эса тормозланишдир. Одамнинг жаҳли чиққанда қўзғалиш процесси пайдо бўлади. Бундай одамлар тормозлаш процессини секин-аста чиниқтириб ва кучайтириб борса, ғазаб унга тиз чўкади.

—2—

САВОЛ:— Асаб бузилиши кишининг қайси органларига кўпроқ таъсир этади?

ЖАВОБ:— Асаб бузилиши бутун ички органлар фаолиятига катта таъсир кўрсатиши мумкин. Бунинг натижасида киши юрак, ошқозон ва ичакларида ҳар хил оғриқлар сезади. Жаҳл чиқиш ва бирор нарсадан ғазабланган вақтда, юрак атрофида ҳар хил сезгилар, оғриқлар юрак қисилиши, тез-тез хўрсинишлар, юракнинг уриб кетиши ошқозон оғриқлари пайдо бўлади. Асабнинг бузилишини ички органлардан биринчи бўлиб кўпинча юрак сезади.

САВОЛ:— Баъзи болалар тажанг ва ўжар бўлишади. Бунинг сабаби нима?

ЖАВОБ: — Болаларнинг тажанг ва ўжар бўлишига асосан икки нарса сабаб бўлади. Биринчидан, асабни ёшликдан сусайтириб юбормаслик керак, яъни ёшлигида болага қаттиқ гапирмай, айтганларини лозим бўлганда бажариш зарур. Кейинчалик, у ҳаёт сўқмоқларидан ўтиб чиниқади ва ҳар қандай муаммони бемалол, қийналмай ҳал қилади. Иккинчидан эса, бола шамоллаши, ангина, бод касалликлари билан оғриганда, шунингдек, турли инфекциялар билан тез-тез касалланиб туришлиги натижасида асаб касалига йўлиқиши мумкин.

—3—

САВОЛ:— Болаларнинг асаби нозик бўлиши ҳаммамизга маълум. Шунинг учун, улар билан қандай муомала қилиш керак?

ЖАВОБ:— Болалар асаби, айниқса, ўсаётган боланинг асаби нозик ва тез ўзгарувчан бўлади. Шунинг учун, болалар билан тўғри ва ширин муомалада бўлиш зарур. Юқорида айтганимиздек, боланинг асаби бузилиши, бўш бўлиб қолиши нотўғри тарбия натижасида келиб чиқади. Бола атрофида кўпчилик кишининг парвона бўлавериши, ҳаддан ташқари ғамхўрлик, мустақиллик бермаслик боланинг асаби бўш бўлиб қолишига сабабчидир. Агар бола эрка ўсса, ҳаммавақт ўзига аҳамият берилишини, меҳрибонлик қилишларини истаб қолади. Бора-бора, бу одат ўша боланинг характерига сингиб кетади. Натижада, унинг иродаси мустаҳкам бўлмайди, турмушда арзимаган қийинчиликка учраши биланоқ, уни енголмай, асаби тезда бузилади. Шундай қилиб, нотўғри тарбия асаб системасида жуда ёмон из қолдиради.

САВОЛ: —Болалар асабини асрашда асосан нималарга эътибор бериш лозим?

ЖАВОБ:— Болаларнинг асаби нозик бўлиши билан бирга, катталар асабидан тез ўзгарувчанлига билан фарқланади. Мана бир мисол: йиғлаб турган бола тезда кулиб юбориши мумкин. Бу, албатта, катталарда бўлмайдиган ҳодиса. Шунинг учун, болага ўз кучидан ортиқ вазифа бермаслик тавсия қилинади. Боланинг асабини асрашда унинг куч-қуввати билан ҳисоблашиш лозим.

—4—

САВОЛ:— Баъзи кексаларнинг оғир-вазминлигига киши ҳавас қилади. Бунинг сабаби нимада?

ЖАВОБ: — Кексалар ҳаётнинг аччиқ-чучугини татиган, пасти-баландини кўрган бўлади. Вазминлик оғир карвонлик ва ҳар бир нарсани ҳал қилишда етти ўлчаб бир кесишлик кексаларга хос одатдир. Бу эса уларнинг асаби ниҳоятда чиниққанидан, тобланганидан далолат беради. Шунинг учун баъзи болалар оғир-вазмин бўлса «кексалардек вазмин-а» дейишади.

САВОЛ: — Аёл билан эркак кишининг асаби ўртасида фарқ борми?

ЖАВОБ: —Бу ҳақда олимларнинг кузатишлари кўп. Лекин аёл билан эркак кишининг асабида фарқ фақатгина айрим шартсиз туғма рефлекслардангина иборат. Аёлларда шундай шартсиз рефлекслар бор, (айниқса болаларга нисбатан) улар, албатта, эркаклар асабидан жуда фарқ қилади. Шуни очиқ айтиш керакки, аёл ва эркак кишиларда шартли рефлекслар ва мия тузилишларида, албатта фарқ йўқ. Бу тўғрида қисқача қилиб шундай дейиш мумкин: аёл кишиларни мустаҳкамлиги, ишлаш қобилияти, ташқи муҳитга бўлган асабнинг чидамлилиги эркакларникидан қолишмайди.

САВОЛ: — Асаб касалликларининг тури қанча ва улар қандай даволанади?

ЖАВОБ:— Асаб касаллиги, асосан, икки турли бўлади: бири турмушда асабни ҳаддан ташқари кўп ишлашлиги, яъни кўп ишлаб кам дам олишлик, тез-тез жаҳл чиқиш орқасида келиб чиққан функционал касалликлар, демак, ҳар хил неврозлардир. Иккинчиси эса, ҳақиқий (органик) касаллик ҳисобланиб, бунда асабнинг ички тузилиши бузилади. Биринчи турдаги асаб касалликлари кўпинча иккинчи турдаги беморликнинг келиб чиқишига сабабчи бўлади. Шунинг учун, беморда, яъни асабийлашган кишиларда ғазабланиш, тез жаҳл чиқиш, уйқусизлик, тез чарчашлик, эслаш қобилиятининг пасайиши аломатлари бўлса, албатта, асаб шифокорлари билан маслаҳатлашиб, даволансалар айни муддао бўлади.

—5—

САВОЛ:— Медицинада асаб касалликларини даволашнинг неча тури бор ва қандай?

ЖАВОБ:— Асаб касалликларини даволашнинг бир неча хил турлари бор. Биринчиси дори-дармонлар билан, поликлиника ва касалхоналар шароитида даволаш; иккинчиси, жарроҳлик методи билан даволаш, учинчиси эса, физиотерапевтик (электр токи билан; ҳар хил нурлар, турли ванналар билан даволашдир.

САВОЛ:— Сув бўйида ўтириб, унинг зарраларига тикилганда, киши ўзини жуда енгил ҳис қилади. Асабга бунинг қандай таъсири бор?

ЖАВОБ:— Сув зарралари асаб касаллигини даволашда катта аҳамиятга эга. Айниқса, сув шаршараси ёнида ўтириш жуда фойдалидир.

САВОЛ:— «Жаҳл чиққанда, ақл кетади», деган нақл бор? Медицинада одам руҳиятида буни қандай тушуниш мумкин?

ЖАВОБ:— Жаҳл— бу салбий эмоция орқасида келиб чиқадиган ўзгаришдир. Салбий эмоция вақтида бўлган қизиққонликнинг шунчали кучли таъсири борки, у киши онгини ишдан чиқаради. Бунинг натижасида, онг ўз нормал ҳолатидан чиқади. Шунинг учун, жаҳл чиққан вақтда киши умрида айтмаган номаъқул сўзлар оғзидан чиқиб кетиши мумкин. Бундан ташқари, эмоциянинг энг кучли бир тури ваҳимадир. Кўпчилик одамлар кутилмаган ваҳима — ёнғин, ер қимирлаш вақтида ўзларини йўқотиб қўйиб, нима қилишларини билмай қоладилар.

САВОЛ:— Киши бирор нарсадан қаттиқ сиқилганда боши оғрийди. Бунинг қон босимига алоқаси борми?

ЖАВОБ: — Киши нимадандир сиқилганда, қон босими бир оз кўтарилади. Бу эса, бош оғриқни келтириб чиқазади, бундан ташқари, киши асабийлашган вақтда боши оғриши мумкин. Бундай бош оғриқлар соғлом кишиларда ҳам учраб туради. Шундай вақтларда бош бутунлай оғриши ёки оғриқ бошнинг олдинги ё орқа қисмида сезилиши мумкин. Баъзан, вақтинчалик бош оғриғи беморнинг кўнглини айнатиб, ўқчитади. Бош оғриғи бартараф этилса, мия фаолияти яхшиланиб, оғриқ қайтади.

САВОЛ:—Яхши ёки ёмон сўз асабга қанчалик таъсир қилади?

ЖАВОБ: — Яхши сўз — асабни даволайдиган дoридан ҳам шифобахш. Табассум, яхши кайфият билан айтилган сўз, эшитувчи кишига қанчалик қувонч бағишласа, ноўрин ишлатилган сўз шунчалик куч-қувватдан кетказади. Айниқса, шифокор томонидан ноўрин ишлатилган биргина сўз ўқ сингари беморни ўлимга ҳам олиб бориши мумкин. Буюк ҳаким Ибн Сино шундай деб ёзади: «Шифокорнинг қўлида беморни даволаш учун учта кураш бор: бири— ўз вақтида лойиқ айтилган сўз, иккинчиси — ўсимлик (дори-дармон), учинчиси — жарроҳнинг ўткир тиғи».

—6—

САВОЛ: —Қон босими касаллигининг келиб чиқишига асабнинг таъсири борми?

ЖАВОБ:— Ҳа, албатта бор. Киши уйда ёки ишда қаттиқ сиқилса, асаби бузилса, қон босими кўтарилиши билан организмда бир қанча ўзгаришлар пайдо бўлади. Агар бундай салбий эмоциялар кун сайин қайтарилаверса, қон босимини бошқарувчи механизмлар бузилиб қолиши мумкин.

САВОЛ:— Оилада баъзан бўладиган жанжалнинг асабга таъсири ҳақида нима дейишингиз мумкин?

ЖАВОБ: — Кўпинча, кишилар ишда ёки йўлда бирор нарсадан қаттиқ хафа бўлиб сиқилсалар, асаблари бузилади. Агар оилада бот-бот жанжал бўлиб турса, асаб тез ўз мувозанатидан чиқади. Кўп ўтмай, асабийлик беморликка олиб боради. Тотувлик ва ширин турмуш кишини яшартириши ҳаммамизга маълум.

САВОЛ:— Асаб — касалликларнинг бошланишига сабабчи бўладими?

ЖАВОБ: — Ҳа, тўғри. Юқорида айтилганидек, асосан юрак, ошқозон, қон босими касалликлари узоқ вақт асаб бузилиши натижасида келиб чиқади. Бундан ташқари, асабнинг доимий бузилиши организмни кучсизлантириб, ҳаттоки юқумли касалларнинг тезроқ келиб чиқишига сабаб бўлади.

САВОЛ: — Асаб ҳақида, уни тоблантириш ва чиниқтириш ҳақида нималар дейишингиз мумкин?

ЖАВОБ: — Асабни болаликдан бошлаб ҳар томонлама чиниқтириб бориш лозим. Бунинг учун, киши кун тартибини тўғри тузиши, ўз вақтида овқатланиши, дам олиши, етарли ухлаши керак. Буларнинг ҳаммаси организмда модда алмашинувини яхшилайди. Булардан ташқари, киши ўз организмини ёшликдан бошлаб жисмоний чиниқтирса, ҳеч сўзсиз, асаб касаллигини ўздан узоқлаштиради.

Асабни асраш соғликнинг энг муҳим гаровидир.

Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Тўлқин РАСУЛЕВ.

Усимликлар экспериментал биологияси институтининг илмий ходими Чамангулзора Акрамова қизиқарли тажрибалар ўтказади.

СУРАТДА: Чамангулзора Акрамова.

М. Тўйчиев фотоси.

ЙЎЛ-ЙЎЛАКАЙ

ИНДАМАС ТЕЛЕФОНЛАР

Султон бобонинг тоби қочиб қолди. Қосимжон яқингинада жойлашган 58-алоқа бўлимига югурди. Аммо у ерда телефоннинг нишонаси ҳам йўқ экан. Югурганча Наманган кўчаси билан Ж. Обидова кўчаси қўшиладиган жойдаги «Чойхона» бекатига чиқди. Бу ерда бир неча магазин, дўкончалар, кафе, сартарошхона жойлашган. Аммо бирортасида ҳам телефон йўқ экан. Шу ердаги бир одам нариги «Магазин» бекатида автомат-телефон борлигини айтиб қолди. Ўша ёққа чопишдан бошқа илож қолмаганди. Ҳаллослаб етиб борса, у ердаги телефон ҳам ишламас экан.

Қосимжоннинг боши қотиб қолди. Нима қилишини билмасди. Қимматли дақиқалар ўтиб боряпти. Азиз бобосининг ҳаёти хавф остида. У кўчадан ўтаётган енгил машиналарнинг бирини тўхтатиб, воқеани тушунтирганди, ҳар қалай шофер инсофли одам экан, рози бўлди. Шу машинада чолни касалхонага олиб боришди.

Ажабо! Шундай замонда, техника ва атом асрида яшасангу, бир неча километр наридаги жой билан гаплаша олмасанг? Бунинг асосий сабаби шаҳарнинг баъзи қисмлари етарли телефонлар билан таъминланмаганидадир. Султон бобо яшайдиган Наманган кўчаси, Кировобод, Краснопресненск, Интернационал, Ўзбекселмаш кўчаларида телефон танқислиги сезилади.

Шаҳарда автомат-телефонларнинг жойланиши ҳам мақсадга мувофиқ эмас. Баъзи жойларда 5—6 та телефон будкалари қатор ўрнатилгани ҳолда, айрим маҳаллаларда бирорта ҳам автомат-телефон йўқ. Борлари ҳам доимий назорат остига олинмаган, кўпинча ишламайди.

Шаҳар телефон тармоқлари бошқармаси раҳбарлари бу масалага қандай қарашаркин?

ЗАМОНИЙ.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Илҳомбахш куч

БЕРЛИН. КПСС XXIV съездининг материаллари ҳамон ГДР жамоатчилигининг диққат-марказида турибди. ГДРнинг таниқли экономист-олими Юрген Кучинский «Нойес дойчланд» газетасидаги мақоласида КПСС Марказий Комитети ҳисобот докладининг Совет Иттифоқи экономикасини ривожлантиришга бағишланган бўлимлари ғоятда катта аҳамиятга эга эканлигини ёзади. У, докладда вазият ва вазифаларга ленинчасига ҳушёр баҳо берилган. деб таъкидлади. «Бу гап докладнинг иқтисодий сиёсат тўғрисида, жумладан, меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш масалалари тўғрисида гапириладиган қисмига ҳам тааллуқлидир, — деб ёзади Ю. Кучинский; — докладдаги шу бўлимнинг жуда муҳим хулосаси шуки, меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини тез ошириш процессида ҳамма меҳнаткашлар қатнашмоғи лозим».

«КПСС XXIV съезди,—деб ёзади ГДР халқ палатасининг депутати Стефан Загродник,— биз учун куч-қувват манбаидир, чунки у социализмнинг ғолибона юришини яна бир бор намойиш қилди. Шунинг учун ҳам съезд материаллари ҳамма ерда зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда. Кооперативлашган деҳқонлар ўзининг амалий ишида съезд ғояларига амал қилишга аҳду паймон этган».

ГДР тинчлик Кенгашининг бош секретари Вернер Рюмпель халқларнинг тинчлик ва хавфсизлик учун олиб бораётган курашида КПСС XXIV съезди катта аҳамиятга эга бўлганлигини айтди. «Съезд,—деб таъкидлади у,— барча халқларнинг тинчлик ва таъминланган келажак учун олиб бораётган курашида яна Совет Иттифоқи етакчи ролда турганлигининг гувоҳи бўлди. Яна шу оламшумул воқеа хусусида кенг халқаро миқёсда билдирилаётган фикрлар барча тинчликсевар, антиимпериалистик кучлар бирлиги ва жипслигининг, уларнинг тинчлик, халқлар дўстлиги ва бирдамлигининг асосий суянчиғи — Совет Иттифоқи билан чамбарчас бирлигининг намойиши бўлди».

Мустамлакачилик кескин қораланди

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар ташкилотининг мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги декларациянинг амалга оширилиши билан шуғулланувчи махсус комитети қабул қилган резолюцияда Португалия мустамлакачиларининг Африкадаги жиноятлари кескин қораланди. Махсус комитет Португалиянинг Африкадаги мустамлакачилик урушини ва заҳарловчи моддалар ишлатаётганлигини дарҳол тўхтатиш чораларини кўриш зарурлигига Хавфсизлик Кенгашининг диққат эътиборини жалб этди.

Анголани озод қилиш учун курашаётган халқ ҳаракати раиси А. Нето Португалиянинг мустамлакачи қўшинлари Анголанинг озод қилинган районларида заҳарловчи моддалар ва заҳарли химикатлар ишлатишни кейинги вақтда кенгайтириб юборганликларини маълум қилиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг секретари У Танга телеграмма юборган эди.

Танзания, Эфиопия, Сурия, Ҳиндистон, Болгария ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари сўзга чиқиб, Африкадаги мустамлакачиликка ва унинг жиноятларига чек қўйишни талаб қилдилар.

БИРМА. Бундан ўн йил илгари Шан давлатининг пойтахти Таунжида Совет Иттифоқининг техника ва иқтисодий ёрдами билан совет ва бирма мутахассисларининг ҳамкорлигида касалхона қурилган эди. Ҳозир бу касалхона мамлакатдаги машҳур шифохоналардан бирига айланди.

СУРАТДА: Совет Иттифоқидан келган тиш доктори С. В. Виноградов ва унинг ёрдамчиси Мьин Тейн.

Н. Новиков фотоси.

У ТАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан Сан-Хоседа (Коста-Рига) сўзлаган нутқида бундай деди: «КПССнинг XXIV съездида ҳамкорлик манфаатларини кўзлаган ва одамларга далда берадиган ижобий гаплар айтилди».

У Тан бутун куч-ғайратни ихтилофларга эмас, балки одамларни бирлаштирадиган нарсаларга сарф қилишга даъват этди. У буюк давлатларга мурожаат қилиб, низоли масалаларни музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этиш усулларини қидириб топишга ва бир-бирига қарши курашиш ҳамда нифоқдан бехатар, ишончли ва мустаҳкам тинчликка ўтиш учун асос қўйишга даъват этди.

Бош секретарь «Совуқ уруш» методларидан воз кечиш кераклигини айтди ва ҳарбий харажатлар ҳаддан ташқари кўпайиб бораётганлиги кечирилмайдиган бир ҳол, деди.

(ТАСС).

СОВЕТ ТАКЛИФИ МАЪҚУЛЛАНДИ

ҚАРАКАС. Парламентлараро иттифоқнинг сиёсий масалалар, халқаро хавфсизлик ва қуролсизланиш комиссиясининг бу ерда ўтказилган мажлисларида СССР парламент группасининг хавфсизлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини чақириш тўғрисидаги таклифи асосан маъқулланди. Делегатларнинг кўпчилиги совет таклифи бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига қўшилган муҳим ҳисса деб ҳисоблади.

Сиёсий масалалар билан шуғулланувчи комиссия Англия, СССР, АҚШ. Чехословакия Социалистик Республикаси, Финляндия ва Югославиядан иборат составда махсус комиссия тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Комиссия совет таклифи асосида резолюция лойиҳасини ишлаб чиқади. Бу лойиҳа парламентлараро иттифоқнинг яқинда ўтказиладиган мажлисида муҳокама қилинади.

ЯНГИ ҲАРБИЙ БЛОК

ЛОНДОН. Англия, Австралия, Янги Зеландия, Сингапур ва Малайзия вакилларининг конференцияси тамом бўлганидан кейин Шарқи-Жанубий Осиёда янги ҳарбий блок тузилганлиги Лондонда эълон қилинди. Эълон қилинган ахборотдан маълум бўлишича, Англия Малайзия ва Сингапурда ўзининг «ҳарбий иштирокини» сақлаб қолади. Бу мамлакатларда Австралия билан Янги Зеландиянинг қуролли кучлари қолаверади.

Англиянинг Сингапурда ҳарбий базаси, шунингдек, Малайзиянинг Жохора шаҳрида «чангалзорларда урушишни ўргатувчи мактаб»да қуролли кучларининг бўлинмалари бор. Малайзияда, шунингдек, Англия, Австралия ва Янги Зеландиянинг қуролли кучлари томонидан фойдаланилаётган Батеруорт ҳарбий базаси ҳам мавжуддир.

Англия илгариги лейбористлар ҳукумат ўз зиммасига олган мажбуриятга кўра, ўз қўшинларини шу йил сентябрь ойида Малайзия ва Сингапурдан олиб кетиши керак эди.

Ахборотда уқтириб ўтиладики, беш мамлакат «консултатив кенгаш» тузиш тўғрисида, шунингдек, ҳаво ҳужумидан мудофаа системасининг ягона қўмондонлигини ташкил этиш тўғрисида келишиб олдилар. Малайзияга ёки Сингапурга «ташқаридан ҳужум хавфи» пайдо бўлган тақдирда томонлар биргаликда ҳаракат қилиш тўғрисида маслаҳатлашиб оладилар» дейилади ахборотда.

Шундай қилиб, янги ҳарбий блок пайдо бўлди. Бу блокни тузиш ғоясини АҚШ нинг ёрдами билан Англия ҳукумати илгари сурди. Англия ва АҚШ СЕАТО билан бир қаторда Малайзия ва Сингапур районида ўз стратегик манфаатларини ва сарфлаган капитал маблағларини ҳимоя қилиш учун шу блокдан фойдаланмоқчи бўладилар.

(ТАСС).

ЕРЛАР МУСОДАРА ҚИЛИНМОҚДА

МЕХИКО. Мехико ҳукумати мамлакат шимолидаги Чиуауа штатида хусусий ер эгаларининг 750 минг гектарга яқин ўрмонзорларини мусодара қилиб, коллектив бўлиб фойдаланиш учун деҳқонлар қўлига топширди.

Бу ерларнинг катта қисмини Америка капиталистлари ва маҳаллий капиталистлар қонунга хилоф равишда эгаллаб олган эдилар. Улар темир йўл қуриш учун ер участкаларини концепсияга олиб, индейс деҳқонларни ерлардан ҳайдаб чиқариб, ўзларининг «ер мулкларини» кенгайтирган эдилар.

АННЕКСИЯЧИЛАР

НЬЮ-ЙОРК. «СИ-БИ-ЭС» телевизион компанияси Исроил бош министри Голда Меир, мудофаа министри Моше Даян ва Исроил генерали Ярив билан қилинган суҳбатни кўрсатди. Бу суҳбатда айтилган гаплар Исроилнинг ҳукмрон доиралари Яқин Шарқдаги аҳволнинг тинч бартараф қилинишидан ҳали ҳам манфаатдор эмасликларини ва оккупация қилинган араб территорияларининг анчагина қисмини аннексия қилиб (Исроилга қўшиб) олишга зўр бериб интилаётганликларини яна бир марта исботлади.

Бош министр Голда Меир Роза районини, Жўлан адирлари, Шарм-Ашшайх. Қуддиснинг шарқий қисми сингари араб территорияларини Исроилга қўшиб олишни сурбетлик билан даъво қилди. У, Тель-Авив Иордан дарёсининг ғарб соҳилида «ҳарбий куч билан туришни» сақлаб қолишга интилаётганлигини ҳам айтди. Меир, Исроилнинг «янги чегараларини» ўрнатиш керак деди ва Сувайш каналини очишни таъминлайдиган чоралар тўғрисида Бирлашган Араб Республикасининг таклифлари менга маъқул эмас, деб яна бир марта таъкидлади.

Моше Даян, Исроил 1967 йилги яраш чизиқларига қайтиш ниятида эмас, деб уқтириб ўтди ва Исроилнинг қўшни араб мамлакатлари билан бўлган ҳамма чегараларини «жиддий ўзгартиришни талаб қилди». У Шарм-Ашшайх бундан буён ҳам оккупация қилинган ҳолда туриши керак, деди.

Америка-Сайгон агрессорларининг Жанубий Лаосга бостириб кириш операцияси барбод бўлди.

Жанубий Вьетнамни озод этиш халқ қуролли кучлари душманга кетма-кет зарба беришни давом эттирмоқдалар. Интервентлар шошилинч равишда чекинишмоқда.

Сингапурда чиқадиган «Нью-Нэйшн» газетасидан олинган юқоридаги суратда Кхесань районидаги интервентларнинг ватанпарвар кучлар зарбаси остида тумтарақай чекиниши кўрсатилган.

ТАСС фотохроникаси.

Ришар ШАПЕЛЬ.

● *Саёҳат, саргузашт*

РАЙМОН ИЗИДАН

«Кўрсаткичларни яхшироқ кузатиб бормаганим учун ўзимни қойиб гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа югураман. Илдизга қоқилиб шалоплаб йиқиламан, ўрнимдан туриб яна излайман. Сўқмоқдан ҳеч нишона йўқ. Ўрмон жуда қалин, мачете билан дарахтларни кесиб ўзимга йўл очиб боряпман. Бутунлай ҳолдан тойдим, энди юролмайман, ҳайвон каби инграб ўзимни ерга отдим ва қолган сувни ичдим.

Қулоқ соламан: шабада япроқларни шитирлатади, қушлар нима ҳақдадир вайсашяпти. Бошим қаттиқ оғрияпти, кўзларим ўз-ўзидан юмилиб кетяпти. Энди ҳеч нарсани истамайман, фақат ухласам бас...

Титраб-қақшаб уйғондим. Бошимга катта фалокат тушганини сездим; ёлғиз ўзимман, адашиб қолдим, қўл ковуштириб ўтираберсам ажал қўлига тушаман.

Олдин ақлдан озаман, очлик, сўнгра...

Бирор жойга кўчиш учун шартта ўрнимдан турдиму, ўзимни ҳар томонга уриб, йўлимга белги қўймай чодонлик қилганимни тушундим.

Аста-секин ўзимга келдим. Омон қолишнинг бирдан-бир йўли ўрмонда юриш қоидаларига амал қилишдир. Биринчидан, ваҳимага тушмаслик керак. Кичик Тамури дарёсига ўтмоқчи бўлдим. Менимча, бу энг оқилона иш.

Бир-бирига чирмашиб кетган лианаларни қирқа бошладим. Машина каби ўнг сўлимга мачетени силкитаман!—Ўсимликлар эса яна қалинлашади. Мачетени ўнг қўлимда ушлаганча, чап қўлим билан кесилган шохларни четга сурамаң; бир қадам босаман, ўсимликлар сафар халтамга илинади. Ўрмон қучоғидан зўрға чиқдим, аммо ўрмон қўйиб юборишни истамаётгандек яна ўраб олади. Йиқилган дарахтлардан ўтиш беш баттар қийин. Лианаларга осилиб, икки-уч метр баландликка чиқиш керак. Фильмда Тарзан бир дарахтдан иккинчисига осонгина сакраганини эсладим. Бўлмаган гап! Лианалар кўпинча узилиб ёки резина каби чўзилиб қатади. Тез-тез айланиб ўтишга тўғри келади. Юз метр йўлни босиб ўтиш учун тўрт юз метр масофани айланиб ўтишга тўғри келади.

Ортиқча чидай олмайман, ётиб дам олишим керак. Устимда бармоқдек келадиган катта пашшалар ғўнғиллаб юрибди. Бир неча минут ётиб дам олдим...

Уйғониб яна йўлни изладим. Энди бирорта ҳам хатога йўл қўймаслигим керак. Чангалзор билан қанча олишишим номаълум; ортиқча юкларни шу ерга ташлаб кетишга тўғри келади.

Лой ёпишган кийимларимга қарайман. Бир пой шиппагимни йўқотиб қўйибман, уни қидириш бефойда, иккинчи пойини ҳам ташлаб юбордим. Яна нимани ташласам экан? Лой ва ҳўл шим юришни қийинлаштиряпти, чивинга қарши тўр ҳам намдан ивиб оғирлашиб кетди, бунинг устига уни тахлаш қийин, шохларга илингани илинган. Буларни ташлагим келмайдию, бошқа чора йўқ. Юкларни ташлаш ёмонлик аломати. Лекин бунинг эвазига кучимни сақлаб қоламан.

Бу ерда азоб-уқубат тортиб бекордан-бекорга ўлиб кетсам, одамлар хабар топишсин деб ҳар эҳтимолга ён дафтарчамдан бир варақ йиртиб ёза бошладим.

«Эмерийонлар йўли»нинг ярмини ўтиб, сўқмоқни йўқотиб қўйдим. Соат 14 да, менимча, Кичик Тамури яқинидаги жойга етиб келдим. Компасга қараб дарёга чиқишга уриниб кўраман, йўлим осонроқ бўлиши учун шу ерда баъзи юкларимни қолдирдим. Аҳволим оғир бўлишига қарамай, ҳали жисмоний бақувватман. Агар дарёни тезроқ тополмасам, озиқ-овқатим етмайди.

Бу хатни бирор киши топиб олиб, мурдамни топмоқчи бўлса, мен қолдирган издан орқамдан борсин.

Ўрмондан эсон-омон чиқаманми, йўқми — билмайман, лекин ўз ўлимим билан яқинларим бошига ғурбат солсам, олдиндан кечирим сўрайман.

Ришаль ШАПЕЛЬ».

Бу хат омон қолишимга ёрдам беролмайди, албатта.

Якшанба, 24 сентябрь. Эрталаб соат 10. Ҳамон йўл юряпман. Белим ва оёғимнинг оғриғига эътибор бермаяпман — катта дарёга чиқиб олишимга омон қолишимга ишонаман. Лекин катта дарё ўрнига лойқа жилғага дуч келдим.

Майли, ҳеч бўлмаса ташналигимни қондираман. Энгашиб, лойқа сувга флягамни ботирдим, компасни ушлаш учун беихтиёр кўкрагимга қўл ўзатдим. Компас йўқ! Атрофга аланглайман, жон жаҳдим билан хазонларни титаман. Бир неча қадам орқага юриб, яна қидирдим.

Ортиқча излаш бефойда, бекорга вақтим кетади, холос, ғарам ичидан игна излашдек гап бу. Компас осилган тизимчани лиана кесиб юборган бўлса керак. Мен учун бу оғир мушкулот. Энди қаёққа қараб юришни ҳам аниқлай олмайман. Энди «Эмерийонлар йўли» қаёқда-ю Катта Тамури қаёқдалигини ҳам билолмайман; бу фалокатдан сўнг бирдан-бир тўғри йўл, дуч келган биринчи жилға бўйлаб юриб қайиқда сузиш мумкин бўлган дарёга чиқиб олиш. Уч кунлик овқатим қолди, шу вақт ичида «Эмерийонлар йўли»нинг охирига етишим керак эди.

Бўлди, кўп ўтириб бўлмайди. Оқимни аниқлаш учун жилғага бир-иккита япроқ ташладим. Лой орасидан чиқиб турган илдизларга қоқилиб, бир неча қадам қўяман. «Қоп-қора ёпишқоқ тупроқ орасидан жилға буралиб-буралиб оқяпти. Бу жилға катта дарё томон оқаётганига деярли ишонаман.

Ярим соатча юрганимдан сўнг турган жойимда қотиб қолдим: лойда одам изи яққол кўриниб турибди! Дўнгликка ўтирдим... Э худо! Ахир бу ўзимнинг изимку! Кеча худди шу ердан ўтган эдим. Демак, бир кун бекорга куч сарфлаб айланиб юраверибман-да! Бу жилға ўтиб бўлмас ўрмон орқали жануб томонга оқишини нега эсламадим!

Наҳотки охирги умидимни ҳам узсам?

Туш пайти. Яна кеча ташлаб кетган юкларим олдига келиб қолдим. Бу эса дам олиш ва кечаги ёзувимга тузатиш киритишга бир баҳона, хатга йўналишни ўзгартганимни қўшиб қўйишим керак.

Яна кечаги изимдан кетяпман. Энди чарчаш ва бел оғриғидан тез-тез ўтириб дам оламан. Очлик ҳам сезилиб боряпти. Жуда озиб кетганга ўхшайман, дам олаётиб, мускулларимни ушлаб кўраман.

Қолган овқат билан бир ҳафтага чидашим мумкин. Раймон Мофрэнинг топиб олинган кундалигидаги сатрларни эслайман:

«Соат сайин озиб кетяпман, юрагим уриши бежо бўлиб қолди, оёқда зўрға турибман. Шу ерда қоламан, дам олиб сўнг яна йўлга чиқаман...»

Йўқ, мен бундай қилолмайман. Даҳшатли тақдир такрорланмаслиги керак. Кучим борида йўл юриб қолиш учун ўрнимдан турдим.

Ҳаёт сари кетяпманми ёки ўлимга?

Жилға кенгайди, бурилишлар кўпайди, жилға бўйлаб юриш масофани узайтиради. Йўлни узун сариқ илон кесиб ўтди. Аммо мен ундан қўрқмадим. Бу менга дуч келган учинчи илон. Ўрмон хавф-хатарлари ҳақида мени огоҳлантириш учун инидан чиққандир?

Ривоятларга қараганда, илон одам хуррагини эшитиб келармиш, ухлаб ётган одам қимирласа ёки сесканиб кетса, чақиб олармиш. Балки бу афсонадир, лекин очликдан ҳафталаб қийналиб ўлгандан кўра илон чақиб ўлган яхшироқ.

Мен тушиб келаётган водийда серсув жилғалар кўп. Шу сабабли ўсимликлар ҳам қалин. Бу ерда, айниқса суви тоза катта жилға атрофида ҳайвонлар ҳам кўп бўлса керак. Бу ерга сув ичгани келишади-да.

Душанба, 25 сентябрь. Ярим кечада ўрмон қоплонларнинг бўкиришидан парзага келди. Енгинамда шохларнинг қисирлаганини эшитдим, устимга қоплон сакрашини кутардим... Кейин ҳайвонлар овози тинди, лекин мен совуқдан ухлай олмадим, оёғим қотиб қолди, тўхтовсиз уқалайман.

Япроқларни шитирлатиб савалаб ёмғир ёғабошлаганда тонг ёришиб қолган эди. Дарахт шунақаям сер баргки ёмғир барглар орасидан ўтиб ерга тушабошлагунча ўн беш минутча вақт ўтди. Мен эса шоша-пиша нонушта тайёрлай бошладим.

(Давоми бор).

[ДАВОМИ. Боши газетанинг 90, 91-сонларида].

Редактор.
С. М. КАРОМАТОВ.

Жарима тўпи

Футбол билан учрашувга

ЁКИ АЙРИМ ИШҚИБОЗЛАРНИНГ «ПАХТАКОР»ДАГИ ЎЙИН ВАҚТИДА ЎЗЛАРИНИ ҚАНДАЙ ТУТИШЛАРИ ҲАҚИДАГИ ВОҚЕА

Футбол мухлислари мамлакат биринчилигининг бошланишини ҳамиша сабрсизлик билан кутадилар. Чунки, ҳар бир футбол ўйини уларга ҳузур бахш этади, мириқиб дам оладилар. Шунинг учун «Футбол» куни минглаб ишқибозлар қизиқарли спорт олишувининг гувоҳи бўлиш учун ўз севимли командалари ўйнайдиган стадион томон ошиқадилар.

Футболчилар ҳам, уларнинг мухлислари ҳам, ҳар бир учрашувга тайёргарлик кўришади. Фақат ишқибозларнинг тайёргарлиги турлича бўлади. Уларнинг айримлари турнир жадвалини тўлдиришга ҳозирлик кўрсалар, бошқалари... Ҳозир, мамлакат чемпионати эндигина бошланган ва спорт ёзи ҳали олдинда бўлган бир вақтда ана шу «бошқалар» ҳақида тўхталмоқчи эдик.

Гап ичкилик «мухлислари» ҳақида, футбол томошаси баҳонаси билан қўшимча равишда ичкилик ичадиган, сўнгра бир ярим соат давомида безориларча хатти-ҳаракатлари билан чинакам футбол ишқибозларининг кайфиятини бузадиганлар ҳақида кетади.

«Пахтакор»нинг яшил майдонида тошкентлик футболчилар Москва динамочилари билан баҳслашаётган бир пайтда, биз стадиондаги оператив милиция пунктида учрашувнинг бошланишига «ширакайф» ҳолатда келишга улгурган ишқибозлар рўйхати билан танишмоқда эдик. Граждан авиация бўлинмаларидан бирининг слесари Александр Васильев ана шундайлардан экан. Тили калимага келмаётган Васильевнинг исмини навбатчи милиционер зўр қийинчилик билан аниқлади.

Талайгина спиртли ичимликнинг таъсири остида базўр стадион дарвозасига етиб келган 2-трамвай депосининг ҳайдовчиси Турсун Юсупов ундан ҳеч қолишмасди. «Главташкентстрой» 3-трести 15-қурилиш бошқармасининг ходими Сергей Морозов ва Тошкент шаҳар ижроия комитети 1-ремонт-қурилиш бошқармасининг ишчиси Николай Желиков ундан узоққа кетишгани йўқ. Бундай ишқибозлар кўп эмас, аммо улар бор. Шунинг учун уларга қарши кескин кураш лозим.

Биз учрашув пайтидаги ўйиндан олаётган ҳиссиётлари етишмаётган граждан билан ҳам танишиб чиқдик. Ўз кечинмаларини янада кучайтириш учун улар стадионга ўзлари билан ичкиликлар олиб келишади. Шу ерда томошабинларнинг шовқин-сурони остида ҳар бир киритилган гол учун, (ҳатто ўз дарвозаларига ҳам) стаканларни уриштиришади. Агар стаканлар етишмай қолса, тўғридан-тўғри шишалардан ичишади. Киров район ошхоналар трестига қарашли 7-ошхонанинг ошпази Файзулла Азизхўжаев ва Тошкент областидаги колхозлардан бирининг тренери Ваҳоб Абралов ана шундай футбол «ишқибозлари»дан экан.

Фақат ҳурмат юзасидан биз бу ерда ҳадемай диплом ишларини ҳимоя қиладиган Тошкент Политехника институти қурилиш факультетининг икки студенти ва ТИИИМСХ нинг бир студенти фамилияларини айтиб ўтганимиз йўқ. Аслида улар ёмон болалар эмас. Лекин бу сафар улар ўз ўртоқлари — «Средазгипроводхлопок» институтининг инженери Е. билан биргаликда икки шиша «Портвейн» олиб келишган экан. Танаффус пайтида уни ичаётганларида қўлга тушишди.

Арақ ва винолардан бўшаган шишалар... Ҳар бир ўйин тугагандан сўнг стадион трибуналаридан уларни кўплаб топиш мумкин. Бу шишаларни эгалари уйдан ёки ишдан олиб келишмайди. Улар шишаларни йўл-йўлакай, «Пахтакор» стадионига яқинроқ жойлашган магазинлардан сотиб олишади.

Ўйин бошланишидан икки соат олдин биз спорт аренаси яқинида жойлашган магазин ва ошхоналарда бўлдик. Футбол ўйинлари бошланиши олдидан спиртли ичимликларни сотишни тўхтатиш ҳақида махсус буйруқ бўлишига қарамай, ҳамма ерда савдо чаққон бормоқда.

Мисол учун 11-гастроном вино ва арақлар бўлимининг сотувчиси Эргашев соат 17 да ўз бўлимини бекитмоқчи бўлган, Лекин мудир ўринбосари Саидов буни ман этган. Шунинг учун ичкиликлар ҳисобига планни «бажариш» фақат биз аралашганимиздан кейингина, соат 18 дан 15 минут ўтганда тўхтатилди. Октябрь район озиқ-овқат савдосига қарашли 121-магазин (мудири М. Муҳаммадиева)да ҳам шу ҳол такрорланди. Бу савдо тармоғи учрашув олдидан ишқибозларни спиртли ичимликлар билан актив таъминлаб турарди.

«Ташлимводторг» 69-дўконининг сотувчиси Р. Мўминов ҳам арақхўрларга яхши илтифот кўрсатади. У бўш шишалар ўрнига арақхўрларни стаканлар билан таъминлаб туради.

Ўзбекистон кўчасидаги Бўзсув устидаги кўприк олдидан бундан ҳам аянчлироқ манзарани кўриш мумкин. Бу ер «Пахтакор»—«Зенит» учрашуви олдидан чинакам арақхўрлар манзилига айланган. Анҳор бўйлаб жойлашган ичкилик мухлислари ўз ишқибозлик кайфиятларини портвейн, коньяк, арақ ва ром билан кучайтиришмоқда эди.

Ичкиликни истеъмол қилаётганлар орасида болаларни кўриш айниқса аянчли. Уларни албатта футбол эмас, бўш шишалар қизиқтиради. Бирор катта киши олдида туриб шишанинг бўшашини кутаётган ўсмирни кўриш жуда ҳам жирканчли.

Эски халқ ҳикматида, ҳамма нарса тийиндан бошланади, дейилади. Бугун ўша бола икки-уч шиша йиғиб, йигирма беш—қирқ тийин фойда кўрган бўлса, келаси сафар у бу билан қаноатланмайди. Натижада у эгрилик йўлига киради, ўғрилик қилади. Буни «саҳий амаки»лар ҳеч ёдларидан чиқармасликлари керак.

Кўпчилигимиз футбол учрашувларига боришни яхши кўрамиз. Мамлакатимиз энг яхши командаларининг учрашувлари ишқибозларга чинакам қувонч бағишлайди. Шунинг учун ҳеч кимга уларнинг кайфиятини бузиш ҳуқуқи берилмаган.

А. ЕСЬКОВ,

Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси профилактика бўлимининг матбуот группаси ходими.

В. ЕМЕЛЬЯНЦЕВ.

Текинхўрлик, безорилик ва ичкиликбозликка шафқат йўқ!

ТУГУН КЎТАРГАНЛАР

Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармасининг ОБХСС бўлими бош инспектори Б. Юсупов чайқовчиларни қандай қилиб қўлга туширганлиги ҳақида ҳикоя қилиб берди:

— Яқинда биз синчиклаб ўрганиб юрган олибсотар аёллардан бирининг изига тушдик. 2-Мевазор кўчаси, 27-уйга кирдик. Аёл жуда ҳам таниш кўринди. Суриштириб билсак, илгари олибсотарликда қўлга тушиб, икки йилга шартли қамоқ жазосини тортиб, тавбасига таянмаган Ҳури Нажимова экан.

— Бир марта берилган жазо етмапти-да!

— Ие, нималар деяпсиз! Бозор деган жойни унутиб юборганимга бир йилдан ошди, айланай, деди у тилёғламалик қилиб.

Унинг уйини бирма-бир текшира бошладик. Уйдан қизларининг ҳар бири 18 сўмлик 59 та жемпери, ҳар бири 55 сўмлик 5 та куртка топилди.

Текширишни тамомлаб уйдан энди чиқаётган эдикки, бўхча кўлтиқлаган аёл кириб келди. Бу аёл ҳам Қўйлиқ бозорига ўралашар эди. Тугунни очдик. Аёлларнинг ҳар бири 15 сўмлик 7 та шарфи бор экан. Шундай қилиб, бу икки чайқовчидан 1522 сўмлик мол топилди.. Шундан кейин, Истиқбол кўчасида сумка кўтариб бораётган аёлдан шубҳаландик. У яшайдиган Истиқбол кўчаси, 1-тупик 12 уйга кирдик. Уйидан сотиш учун тайёрлаб қўйилган аёлларнинг 25 жуфт этигини топдик. Шу пайт аёлнинг ҳамтовоғи катта сумкани кўтарганча келиб қолди. Олибсотар бизни кўрди-ю, ҳанг-манг бўлиб қолди. Қўлидаги сумкани олиб текширдик. Сумкадан аёлларнинг 6 та этиги, 2 та тапочка, 1 та жемпер чиқди. У дарҳол ўзини таништирди: «Мен Зокия Ибрагимова бўламан,— деди у. Кейин текшириб билсак, номини нотўғри айтибди.

У 2-Цветочний кўчаси, 16-уйда яшовчи Мининур Фотқуловна Икромхўжаева экан.

Олибсотарлар қанчалик айёрлик қилишмасин, барибир уларни қўлга туширдик. Уларнинг тўртови бирор ерда ишламасдан текинхўрликка ружу қўйишган.

Р. ХЎЖАМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—21|IV да **Дон Жуан**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—21|IV да **Машаққатли йўл**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21|IV да **Хотинимнинг эри**, 22|IV да **Гули сиёҳ**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА—21|IV да **Биринчи бўса**, 22|IV да **Учинчи орзу**.

Кино

21 АПРЕЛДА

Саккизинчи — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (тоқ соатларда), «ВОСТОК», «СПУТНИК» (кечқурун).

Эльвира Мадиган—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кечқурун).

Қочиш (2-серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8 яримда).

Унинг исми Баҳор —«КЎКЧА» (тоқ соатларда).

22 АПРЕЛДА

Саккизинчи — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли (тоқ соатларда), «ВОСТОК», «МОСКВА» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Қора консулнинг ҳалокати — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Турк оғасининг васияти — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 да).

Эльвира Мадиған— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Унинг номи—Баҳор—«КЎКЧА» (тоқ соатларда)..

Шпессартдаги қувноқ даврлар «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Қочиш (2-серия)—САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 5, кеч 8 яримда).

ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

24 апрель эрталаб соат 10 да

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ ПРАВЛЕНИЕСИ

Тошкент областидаги ишқибозлар томонидан кўпайтирилаётган

НУТРИЯ (сув каламуши) ва ҚУЁНЛАРНИНГ

КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ

ПРОГРАММАДА: **нутрия ва қуёнларни кўпайтириш ва сақлаш методлари ҳақида лекция, нутрия ва қуёншуносларга фойдали маслаҳатлар, адабиётларнинг савдо-кўргазмаси, ҳар турли нусхадаги нутрия ва қуёнлар мўйнасининг кўргазмаси, кинофильмлар.**

3 май кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимларининг зоология профили бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Куйбишев кўчаси, 20-уй)да биология фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

С. Г. Черданцев: «Марказий нерв системасининг баъзи стимуляторлар таъсирининг физиологик механизмлари ва уларнинг мудофаа таъсирида эндокрин аппаратининг роли» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

5 май кундуз соат 3 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва юридик фанлари бўлимларининг иқтисод бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Гоголь кўчаси, 70-уй, 78-хона)да иқтисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Н. И. Попова: «Ўзбекистон ССР пойафзал саноати ходимларини моддий рағбатлантиришни такомиллаштириш» деган темада;

А. Ёзмуродов: «Туркманистон ССР тўқимачилик саноатини ривожлантириш ва жойлаштириш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

ЧИЛОНЗОР ОШХОНАЛАР ТРЕСТИГА

(Эгарчи кўчаси 4-уй)

буфетчилар, официантқалар ва ошхона ишчилари

КЕРАК

Буфетда ишлашни ҳоҳловчилар уй бекалари, қисқа муддатли курсларда ўқитиладилар ва штатли лавозимларда ишлайдилар.

КИРОВ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИГА

(Инженерная кўчаси, 19-уй)

буфетчилар, кассирлар, ошпазлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГРАЖДАН МУДОФААСИ ШТАБИ

запасдаги ҳамда истеъфога чиққан офицер ва генералларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

33-11-48 телефон номери бўйича мурожаат қилинсин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

„ЛЎЛИЛАР РЕВЮСИ“

„БИЗ—ЛУЛИЛАР“

Постановкачи—режиссёр ва балетмейстер—РСФСРда хизмат кўрсатган артист И. Курилов.

ПРОГРАММАДА: айиқ билан кураш, акробатик ўйинлар, жонглёрлик, масхарабозлик интермедиялари, лўлиларнинг халқ ашулалари ва рақслари ҳамда ҳар турли цирк томошалари.

Лўлилар коллективининг бадиий раҳбари—РСФСРда хизмат кўрсатган маданият ходими Я. Бреслер.

Томошалар кеч соат 7 ярмида бошланади.

Шанба кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 6 да;

Якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да томошалар кўрсатилади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ҳар куни эрталаб соат 11 дан ишлайди.

Телевизор

21 АПРЕЛЬ

ЧОРШАНБА

Биринчи программа.

Тошкент кўрсатади. 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 18.00 Пионервожатий клуби. 18.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 18.45 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа. 19.15 Чирчиқ электрохимия комбинати ҳаваскорлари духовой оркестрининг концерти.

Москва кўрсатади 19.55 Янгиликлар. 20.05 Бадиий фильм. 21.30 «ВАҚТ» информацион программаси. Болгария Коммунистик партиясининг X съездида. 22.30 Рангли телевидение. Хоккей бўйича СССР биринчилиги. «ДИНАМО» (Москва)—ЦСКА. Танаффус вақтларида мультфильмлар. 00.45 Футбол бўйича СССР биринчилиги, «ДИНАМО» (Москва)— «Шахтёр» (Донецк) (ёзиб олинган). 01.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа.

Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 19.55 Илмий-техника тараққиёти учун. 20.10 «Горький билан учрашув». Ҳужжатли фильм. 21.10 «Най наволари». Концерт. 21.50 «Она қалби». Бадиий фильм.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув кўрсатувлари программаси. 18. 30 10-синф ўқувчилари учун. Физика «Табиий радиоактивликнинг кашф этилиши». Ўқув фильми (рус тилида). 19.00 Сиртдан ўқиётган II курс студентлари учун инглиз тилидан 10-машғулот. **Ўзбек тилида:** 19.30 Қўл тўпи бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. «Ёшлик» спорт саройидан олиб кўрсатилади. 20.40 «Ватанимиз байроғи остида». Кинофильм. **Рус тилида:** 21.00 Реклама. 21.20 «Мураббий ва ижрочи». Красногорск музика мактаби педагогларининг концерти.

22 АПРЕЛЬ

ПАЙШАНБА

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ХОТИРАСИ КУНИ. **Биринчи программа. Москва кўрсатади.** 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Рангли телевидение. «Болалар ишлаган расмларда бир кунлик ҳаёт». 13.45 «Чукотка бошлиги». Бадиий фильм. 15.15 «Дон диёридаги янгиликлар». Телеочерк. 15.45 Янгиликлар. 15.50 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси **Ўзбек тилида:** 18.00 Ўқувчилар учун. «Биз — Ильич набираларимиз». 18.25 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 18.40 «Оламда нима гап». Ҳужжатли фильм. (рус тилида). 19.45 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 20.00 ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 101 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА КОНЦЕРТ ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ. Танаффус вақтида ҳужжатли фильм. 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Хоккей бўйича СССР биринчилиги учун. «Спартак» (Москва) — СКА (Ленинград). (Ёзиб олинган. Учинчи қисми). 01.20 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув кўрсатувлари программаси. 11.30 10-синф ўқувчилари учун. Жамиятшунослик «Социалистик маданият коммунистик тарбиянинг актив фактори сифатида» (рус тилида). 12.00 Ўқув фильми. 12.25 10. синф ўқувчилари учун. «Социалистик маданият — коммунистик тарбиянинг актив фактори сифатида» (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 17.00 Кўрсатувлар программаси. 17.05 Ўқувчилар учун «Бойчечак». 17.35 «Кремль курантлари». Москва бадиий Академик театрининг спектакли. 19.25 Концерт. 19.50 Янгиликлар. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 Киноленинномa саҳифалари. 21.20 КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга! 21.50 «Ленин партиясини шарафлаймиз». Музикали композиция. 22.20 «Она садоқати». Бадиий фильм. **Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 Тошкент истиқболи. 20.15 «Учқун». Кинофильм. **Рус тилида:** 20.45 «Николай Бауман». Бадиий фильм. 22.20 Г. Свиридов. «Патетик оратория».

Радио

21 АПРЕЛЬ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Биз—ленинчилар» (русча). **18.10** «Нурхон» музикали драмасидан парчалар. **18.40** Спорт эшиттириши (русча). **19.20** Қозоқ куйлари. **20.00** «Ўзбекистон ишчиси» радиожурнали. **20.30** Саноат ходимлари учун концерт. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат. **21.10** Дала меҳнаткашлари учун кечки концерт. **22.20** «Октябрь баҳори». Е. Драбкина ҳикояси асосида радиопостановка (ўзбекча). **23.25** Куйлар тинглаб дам оламиз. **24.00** Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Топишмоқли концерт. **19.30** Ўзбекистон ёзувчиларининг ҳикоялари. М. Хайруллаев. «Анҳор сувлари» (русча). **20.00** Тожик халқ қўшиқлари. **20.30** «Гитара тарихидан». Музикали эшиттириш. **21.00** Ҳамза номли театр спектаклларидан саҳналар. **21.40** Москва.

Октябрь район халқ маорифи бўлими район касаба союз комитети ва 85-мактаб коллективлари шу мактабнинг тарбиявий ишлар бўйича директор муовини Р. Едгорхўжаевга онаси

Роқия ХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент оқшоми 4 бет

21 АПРЕЛЬ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09. масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР А—2532. Р—01417.